

Klostermarken - areal nr. 408

1. Beskrivelse

1.1 Generelt

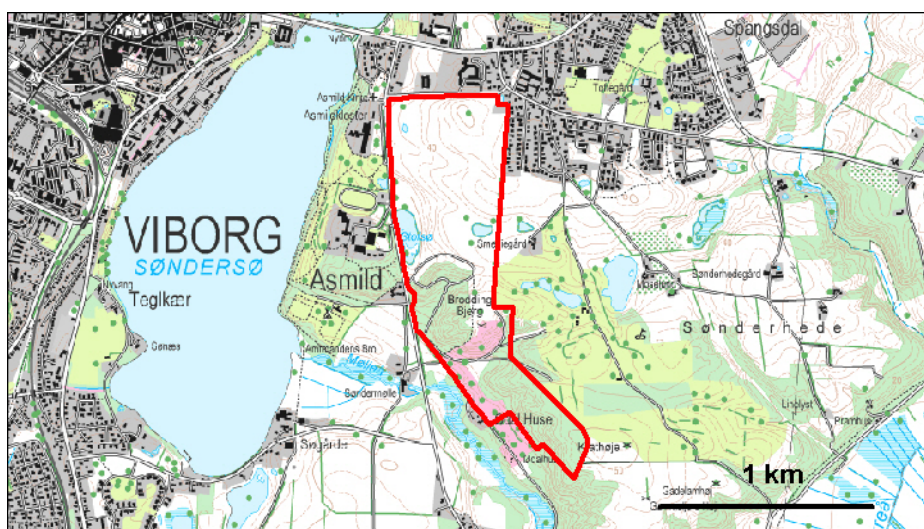
Naturstyrelsen overtog administrationen af arealet i 2002 efter Forsvarsministeriet.

Arealet ligger meget bynært i forhold til Viborg, med ideelle muligheder for en række rekreative udfoldelsesmuligheder.

Arealet er for en stor dels vedkommende ubevokset, hvilket giver et uforligneligt indblik til Viborg.

Arealopgørelse i hektar per 1. januar 2008.

	Skov	Slette	Sø	Mose	Hede	I alt
Hektar	29	32	1	3	5	71

1.2 Geologi og jordbund

Den nordlige del af Klostermarken ligger på en jævnt skrånende moræneflade. Den sydlige del ligger på kanten en lille smeltevandsdal med Mølleåen, der er afløb for Viborg Søerne over i Nørreåen. Flanken af dalen fures af erosionsdale, hvilket giver et bakket og kuperet terræn.

Morænefladen dækkes af morænesand, kun afbrudt af mindre lavninger med tørv og gytje. De faldende bakker langs ådalen præges af smeltevandssand.

1.3 Landskab

Viborg egnens landskaber er stærkt opdelt i store bakkedrag og ådale. Bakkedragene har ofte stejle sider og brede plateauer på toppene. Klostermarken ligger med den nordlige del på kanten af et bakke drag, mens den sydlige del ligger på de stejle sider.

Området kan landskabelig bedst beskrives i to delområder. Det nordlige er karakteriseret ved at være et relativt åbent, bølget landskab i udkanten af et større bakke drag, der på dette sted skråner mod vest, mod Sønderø. Der ligger tre søer/vådområder i området. Der er to skovområder, som er under etablering som naturlig succession. Disse arealer er landskabeligt i kontrast til den eksisterende struktur. Det nordligste og største skovområde vil – når det er vokset noget højere – danne en skærm ind mod Viborg Øst/Overlund. Den trekantede bevoksning vil på længere sigt være med til

at give noget variation til området. Det, at skovområderne henligger til naturlig succession, er oplevelsmæssigt interessant i sig selv. De åbne arealer bliver enten afgræssede af kreaturer og får eller bliver slået. Herfra er der en fin udsigt ud over Søndersø og Viborg.

Fra Klostermarken er der en fin udsigt ind over Viborg.

Det sydlige område er mere kuperet med lukkede skov- og kratområder, der veksler med åbne, afgræssede hedeflader på dalsiden og i dalbunden. Skovområderne er klart afgrænsede, beliggende på dalsiderne. Dette er et særkende for ådalene i denne del af landet. Skovområderne bærer præg af stort brug, bl.a. af mountainbikere.

Der er vide udsigter fra flere forskellige højtliggende punkter. Mest markant er udsigten fra Broddingbjerg og den sydligste del ved Krathøje, som er hhv. 53 og 54 m.o.h.

Den nordlige del er vurderet som et robust landskab og i en spændende udvikling. Den sydlige del er vurderet til at være særdeles karakteristisk med særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Tilstanden er middel på grund af det ret markante slid, bl.a. af mountainbikere.

1.4 Skoven

Skoven midt i området består overvejende af eg (stilkeg), men der står også mange, gamle, krogede skovfyr samt gamle rødgraner og østrigsk fyr. Skoven har et højt naturindhold med mange selvsåede træer og vil på sigt udvikle sig til egekrat, hurtigst i den sydlige del. I den sydlige del af området udgøres skoven af et spændende gammelt egekrat i naturtilstand, med nogle gode naturstier. Der er indblanding af især bævreasp.

1.5 Friluftsliv

Klostermarkens meget bynære placering til Viborg gør, at der er rigtig mange gæster på arealet. Der er en lang tradition for, at områdets hunde luftes på arealet, og der er for at imødekomme denne efterspørgsel etableret en hundeskov på den nordlige halvdel.

Mod syd er der en mountainbikebane til de mange unge motionister i området. Desuden er der etableret en shelter i egeskoven, så de overnattende har en fantastisk udsigt ud over ådalen mod syd. I samarbejde med Viborg Kommune er der udarbejdet en lokal vandretursfolder for et stisystem, der omfatter styrelsens og kommunens arealer.

1.6 Natur

Den nordlige, åbne del af Klostermarken præges af græsarealer og partier med unge egetræer. Området rummer enkelte helt små pletter med overdrevsvegetation. Den østlige fjerdedel græsses af kreaturer, mens der foregår høslæt i en flerårig turnus på ca. halvdelen af resten; den sidste halvdel heraf består dels af de områder med eg, som er selvsået og får lov at udvikle sig frit mod naturligt egekrat, dels af områder, som bliver slået i en 3-årig turnus, hvor der samtidig efterlades enkelte træer og buske. Et lille hedearreal sydligst i området afgræsses med får. Området rummer desuden den ca. 1 ha store Storf Sø med hængesækmose og et par mindre, udtørrende vandhuller.

Stof Sø

I dalbunden og i bunden af slugterne findes lynghede.

2. Gældende udpegninger

2.1 Fredninger

Den sydlige halvdel af Klostermarken – fra Broddingbjerg og sydover - er omfattet en fredning fra 1959. Denne fredning tager i høj grad ”et landskabeligt-æstetisk naturfredningshensyn”, med hovedformål at bevare de en gang så typiske østjyske ådale, med et samspil mellem de græssede enge og de åbne tilstødende bakkeskråninger.

Fredningsdeklarationen indeholder servitutter, der hindrer, at arealet bebygges eller at der opføres andre skæmmende indretninger, opdyrkes eller beplantes og sikrer, at der ikke sker terrænændringer. Det er stadig tilladt at omlægge græsarealer og de eksisterende bevoksninger (herunder egekrattet) skal bevares.

Egebevoksningerne i syd er registreret som bevaringsværdige egekrat.

2.3 Geologiske interesseområder

Klostermarken ligger i det nationale geologiske interesseområde 60 Faldborgdalen – del af Gudenåsystemet.

3. Mål og planer

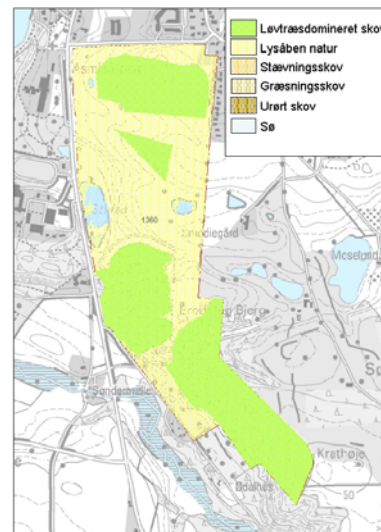
3.1 Overordnede målsætninger

Klostermarken skal fungere som nærrekreativt område for Viborg samtidig med at fredningens formål opfyldes og at det eksisterende egekrat sikres. Området skal derfor bevares som et overvejende åbent, varieret og kuperet landskab. Området er robust og derfor skal de rekreative muligheder styrkes.

3.2 Landskabsplan

Det åbne fælledpræg bevares. Nogle arealer udlægges til videre fri udvikling mod egeskov for at sikre afskærmning mod omgivende byområder. Disse partier med selvsået opvækst af eg friholdes derfor for græsning/høslet, så de med tiden kan danne mindre skovpartier. .

Landskabsplanen på kort

3.3 Naturnær skovdrift

Arealer i den nordlige del af området udlagt til fri succession vil udvikle sig mod egeskov med indblanding af andre løvtræarter, især bævreasp. Skoven og egekrattet i den sydlige del af området drives og tyndes med henblik på at bevare gamle fyrre- og egetræer længst muligt.

Skovudviklingstypenes fordeling

3.4 Natur

Den nuværende pleje af områdets nordlige halvdel fortsættes, hvilket blandt andet betyder, at de tætteste partier med selvsået eg udvikler sig mod egeskov med indblanding af andre løvtræarter. Desuden holdes arealer omkring Storf Sø og de mindre vandhuller fri for opvækst og dermed sikres, at vandhullerne får rigeligt med sollys.

Brodding Bjerg og egekrattet i syd drives med henblik på at sikre egekrattet. Der skal foretages rydning af træopvækst på hedearealerne imellem de to områder og selvsået Gyvel, Eg, Fyr og Bævreasp fjernes.

Arealer til særlig behandling

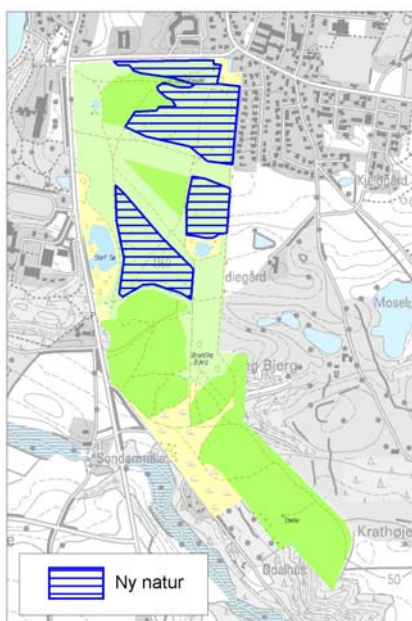
3.5 Kulturmiljø

Gravhøjen på Brodding Bjerg holdes ryddet for opvækst af træer og buske.

3.6 Friluftsliv

Arealerne ved Klostermarken er robuste, der fortsat kan og skal benyttes intensivt til rekreative formål. P-plads mod vest gøres mindre og renoveres.

Friluftslivets muligheder skal i den kommende planperiode fortsat styrkes ved udvikling af nye muligheder og pleje af de etablerede faciliteter. Øget fokus på formidling af arealet og dets muligheder samt på mulige grønne samarbejdsprojekter med eksempelvis spejdere og mountainbike-klubben.

Kortet viser de mest markante ændringer, der vil ske i løbet af de næste 10 til 15 år i Klostermarken.